

TIMOTEORE Pablo jóasugueripũ

Ãñuduticorigue

1-2 Timoteo, yuu Pablo muerẽ añudutia. Cõamacũ marĩre netõnerigu, teero biiri Jesucristo too síropu putuaatigudu dutirõmena yuu cũyere wededutigũ beserigu niĩ. Mue Jesuré padeogũ, yuu macũ tiirõbiro niĩ.

Cõamacũ marĩ Pacu, teero biiri Jesucristo marĩ Õpũ muerẽ añurẽ ticoaro; bóaneõ ãñaãrõ; añurõ niirecutiri tiĩaro.

Diamacũ niĩhẽre buedutiririgue

3 Yuu Macedonia ditapu wáagu, muerẽ bayiró jĩrirobirora tiimacã Éfesopu putuácũmuña. Toopure diamacũ buherare teerẽ buedutirijãña.

4 Atibureco maquẽ wedeseãmarere tuonunuserijãrõ. Teero biiri cũãya wedera tíatopu macãrã cũã jĩmãatiriguere tuonunuserijãrõ. Teerẽ tuonunusera buri peti cãmerĩ cúasori tiĩadacu; Cõamacũ tiidutirere tiirĩcu. Cũrẽ padeonemóricua.

5 Múãrẽ cãmerĩ maĩrĩ boogũ, teero dutia. Ñañaré manirã, añurõ yeeripũnacetira, jĩdutoro manirõ padeorã cãmerĩ maĩãdacu.

6 Æpẽã teero biiriya. Noo booró wedesejãya.

7 Moisére dutirẽ cũũriguere buedugamicua. ãñurõ tee buerẽ maquẽrẽ masĩripacara, diamacũ tiirõbiro bueeya.

8 Marĩ masĩã: Tee dutiré añuniã, marĩ teeré añurõ bue, diamacú tiiátã.

9 Ateré tuomasĩrõ booa: Añurõ tiirã dutirére booriya. Biirõ tiirãpere dutirére cũurõ booa: Dutirére netõncãrãrẽ; dutirére tuorídojãrãrẽ; ñañarãrẽ; Cõãmacũ dutirére netõncãrãrẽ; Cõãmacũrẽ quioníremena ññahãrãrẽ; cũũye bueré maquẽrẽ boohérare; pacuré, pacoré sããrãrẽ; niipetira basocáre sããrãrẽ;

10 ãpẽrãména ñañarõ ñeeaperare; ãmũã sesaro numiãména tiiróbiro tiirãnorẽ; basocáre yaa, dúarare; jĩĩdítorepirare; “Cõãmacũmena jĩĩã” jĩĩdítore; Cõãmacũ bueré niipacari, merẽã buecoterare cũurõ booa.

11 Tee bueré Cõãmacũ netõnére queti maquẽ niiã. Cũũ añunetõjõãgũ yũure tee añuré quetire buedu-tiwi.

Cõãmacũ Pablöre bóaneõ ññarigũ

12 Marĩ Õpũ Jesucristore usenire ticoa. Cũũ yũure ññagũ, “yũũ dutirére añurõ tiigúdaqui” jĩĩ wãcũgũ, cũũ buerére buenũnũsegũdũre sõnecorigũ niĩwĩ. Teero sõnecogũ, yũure tutuarere ticorigũ niĩwĩ.

13 Too sugueropũ yũũ cũũrẽ ñañarõ wedesepacari, cũũrẽ padeorãre ñañarõ netõrĩ tiipacãri, cũũye maquẽrẽ buijãpacari, yũure sõnecorigũ niĩwĩ. Yũũ cũũrẽ padeorére masĩriwũ ména; yũũ tiirére tuomasĩriwũ. Teero tiigú, yũure Cõãmacũ bóaneõ ññarigũ niĩwĩ.

14 Marĩ Õpũ añuré petire yũure ticowĩ. Cũũ yũure Jesucristore añurõ padeorĩ tiĩwĩ. Cãmerĩ maĩrĩ tiĩwĩ.

15 Ate yuu wedeseadare diamacú niiã; niipetira ateré padeoró booa: Jesucristo Cõãmacũ dutirére netõncãrãrẽ netõnégũdu atibúrecopure atirigũ ni-iwĩ. Yuurá niipetira nemorõ netõncãrigũ niiã.

16 Teero niipacari, Cõãmacũ yuure bóaneõ ññawĩ. Cũũ yuure teero tiirémēna Jesucristore padeoádarare cũũ bóaneõ ññarére ãñosũguéwi. Cũũ bóaneõ ññaré petirícu. Yuure bóaneõ ññaribirora cũũrẽ padeoádarare bóaneõ ññagũdaqui. Cũãrẽ cũũmena catiri tiigũdaqui.

17 Teero tiirá, Cõãmacũrẽ padeoré cuoáro; cũũ añurõ tiirére usenire ticoaro. Cũũ Õpũ niiré petirícu; diariqui; cũũ bauhégu niiqui; sícũrã niiqui; masĩgũ niiqui. Cũũ niipetira Õpũ niirucujãrõ. Teerora niĩrõ.

18 Timoteo, mũũ yuu macũ tiiróbiro niiã. Teero tiigũ, mũũrẽ dutia. Too sugueropũ marĩya wēdera Cõãmacũ wãmemēna mũũrẽ wedewa. Cũã wederibirora yuucã mũũrẽ ateré dutia: Tutuaromēna duoró manirõ añurõ tiirére tiirucujãña.

19 Diamacú padeoyá. Ññurõ yeeripũnacutirucujãña. Siquẽrã añurõ catiri yeeripũna cuodugáhera cũã Cõãmacũrẽ padeorére ditiri tiicúa.

20 Teerora wáayu Himeneorẽ, Alejandrere. Teero tiigũ, “Satanás booró tiiáro” jĩwũ. Cũã cũũ booró tii, ññarõ netõãri siro, Cõãmacũrẽ ññarõ wedesenemoribocua sũcã.

2

Cõãmacũrẽ usenire tioré buerigüe

1 Ateré dutisugueguda: Cõãmacũrẽ usenire ticorémena niipetiraye niiãdarere sãĩbosáya.

2 Õpãrãrẽ, niipetira dutirãre sãĩbosáya. Cãmerĩquẽre manirõ añurõ niirecutiada jĩrã, Cõãmacũ boorere tiiáda jĩrã, basocãmena queoró niirecutiario jĩrã, cúãrẽ sãĩbosáya.

3 Marĩ teero tiiré añuniã. Cõãmacũ marĩrẽ netõnégũ teero tiirí tusaqui.

4 Cõãmacũ niipetira netõnénorira niirĩ booquí. Teero biiri diamacú maquẽrẽ masĩrĩ booquí.

5 Cõãmacũ sĩcũrã niiqui. Basocú sĩcũrã niiqui basocãre Cõãmacũmena wedesebosagu; Jesucristo cãũrã niĩ.

6 Cũũ niipetira basocá ñãñaré tiiré wapa wapatĩgũ, diabolosarigũ niiwĩ. “Teero wãaadacu” jĩrito jeari, tee quetire wedebauanenoyiro.

7 Cũũye quetire wededutigũ, cũũ beserigũ niirĩ, Jesús yũure sõnecorigũ niiwĩ. Judíoa niihẽrãrẽ buedutirigũ niiwĩ. Teero tiigú, diamacú maquẽrẽ buegũ, “tee maquẽrẽ padeoyá” jĩi buea. Diamacũrã jĩã. Jĩiditogũ mee tiia.

8 Teero tiigú, noo marĩ wáaropũ ãmũãrẽ cúare manirã, tutiré manirã, ñãñaré manirã wãmo sũumũõco, Cõãmacũrẽ sãĩrĩ booa.

9 Numiãcã cúã sãñarucurobirora sãñarõ booa. Cúãrẽ añurõ jearénorẽ sãñarõ booa. Cũũye póa wapapacãremena mamarijããrõ; teero biiri cúãye õpũũrĩrẽ oromena, perla wapapacãreperimena mamarijããrõ; teero biiri suti wapapacãre sãñarã, “bi-iro biia yũũja” jĩi wãcũrã mee sãñaãrõ.

10 Biirope tiiáro: Añurõ baudugára, Cõãmacũrẽ padeorã numiã tiirucúrenorẽ tiiáro. Añurõ ti-

irémēna añurã niiãrõ. Æpērãrẽ tiiápu, añurõ tiiáro.

¹¹ Ditamanírõ, padeorémēna añurõ buerere tũoáro.

¹² Basocá neãrĩ, ãmũã sũguero numiãrẽ buesũguerijãrõ booa; ãmũãrẽ dutirijããrõ. Ditamanírõ niijããrõ.

¹³ Biirope niiã: Cõãmacũ Adánrẽ tiisũguéyigu. Too síro Evare tiiyígu.

¹⁴ Adán jĩditiŋonoyigu. Numiõpe jĩditiŋonoyigo. Teero tiinórigo niijĩgõ, Cõãmacũ dutirere netõnucãyigo.

¹⁵ Coo teero tiirí siro niipacari, numiã põnacutĩri, cúãrẽ netõrĩ tiigúdaqui. Cúã diamacũ tiirémēna Cõãmacũrẽ padeorí, Æpērãrẽ maĩrĩ, ñañaré manirã niirĩ, teero tiigúdaqui.

3

Sũonírã maquẽ

¹ Ate diamacũrã niiã: Jesuré padeorí põna macãrãrẽ sũonígũ* sããdũgagũ, añurere tiidũgágu tiii.

² Teero tiidũgágũno biiro niigũ niirõ booa: “Ñañaré tiigú niĩ cũũ” jĩñoña manigũ; sícõrã numocutigu; ñañaré tiidũgágu wãcũtutuagu; añurõ wãcũ besemasigũ; Æpērãrẽ quioníremēna iñanogũ; wáari basoca cũũya wiipu jeari, añurõ bocagũ; Æpērãrẽ añurõ buemenigũ niirõ booa.

³ Teero biiri cũmugũ, cãmerĩquẽgũ niirijãrõ booa; tutiro manirõ basocãre añurõ tiigũno niirõ booa. Niyeru bayirõ peti ugaripéagu niirijãrõ booa.

* **3:1** Españolmena: obispo, obispado, episcopado; portuguésmena: bispo.

⁴ Cũũ cũya wii macãrãrẽ ãñurõ dutimasĩgũ niirõ booa. Cũũ põnarẽ padeorẽmena yũũri tiigũ niirõ booa.

⁵ Cũũ cũya wii macãrãrẽ dutimasĩhẽgũ, Cõãmacũrẽ padeorĩ põna macãrãrẽ toorã nemorõ cotemasĩriboqui.

⁶ Sicato padeonũcãgũ niirijãrõ booa. Apetõ tiigũ, cũũ “yũũ ãpẽrã nemorõ uputĩ macũ niĩã” jĩĩ wãcũboqui. Cũũ teero wãcũgũ, Satanás ti-irõbiro ñañarõ wãcũgũ tiiquĩ. Cũũcãrẽ Satanárẽ tiirĩobirora Cõãmacũ ñañarõ tiigũdaqui.

⁷ Teero tiirã, Jesuré padeohéracã “cũũrã ãñurõ tiii” jĩĩnogũ niirõ booa. Teero jĩĩriatã, cũã cũũrẽ wedesãbocua; Satanás cũũrẽ diocójãboqui sãa.

Tiiápura maquẽ

⁸ Tiiápuracã† sũonírã tiirõbiro padeonórã niirõ booa. Diamacũ wedeserano niirõ booa. Vino wãñirã, ñañaré tiirẽmena niyeru wapatãra niirijãrõ booa.

⁹ Jesucristo too sũguero masĩña manirĩguere ãñorĩgũ niiwĩ. Teerẽ masĩjĩrã, ãñurõ yeeripũnacũtiremena padeorã niirõ booa.

¹⁰ Cũãrẽ sõnecoadari sũguero, cũã tiirẽcũtirere ãñurõ masĩrõ booa. “Ñañaré tiirã niĩya cũã” jĩĩnoña manirãrẽ ññarã, sõnecoro booa.

¹¹ Cũã nũmosãnumiãcã teerora niirõ booa: Padeonórã; queti jĩĩhẽrã; ñañaré tiidũgãra, wãcũtutuara; ãñurõ tiirã niirõ booa.

---

† **3:8** Tiiápura sũonírãrẽ tiípuyira atemãna: Cõãmacũyere bueyira; Cõãmacũyere buerĩ wiire quẽnocotãyira; niyeru seecotãyira. Pecasãyemena: diãcono.

¹² Tiiápura sîcõrã n̄mocuatiaro. Cúã põnarẽ, cúãya wii macãrãrẽ ãñurõ dutimasĩrõ.

¹³ Cúã tiiápurere ãñurõ tiirí, cúãrẽ basocá “ãñurõ tiiíya” jĩĩadacua. Jesucristore cúã padeorére cuiro manirõ wedenemoãdacua.

Marĩ padeoré maquẽ

¹⁴⁻¹⁵ Timoteo, “yuu m̄uu p̄utopu máata wáaguda” jĩĩ wãcũmiã. Apetó tiigú, máata wáaribocu. Máata wáahegu, Cõãmacũyara niirecutirere masĩrõ jĩĩgũ, m̄uure jóaa. Marĩ Cõãmacũyara Jesuré padeorí põna macãrã niiã. Marĩrã Cõãmacũ catirucuguye diamacũ maquẽrẽ wederá niiã.

¹⁶ Marĩ padeoré tíatopu masĩña maniré niimiyyiro. Mecũtigã “m̄putí maquẽ niiã” jĩĩmasĩã marĩ. Ateré wãcũña: Cristo marĩ tiiróbiro õpũucutigu bauáyigu. Espíritu Santo cũũrẽ “ãñugú peti niiĩ” jĩĩ masĩĩ tiiyígu.

Ángelea cũũrẽ ññayira.

Cũũye quetire niipetire dita macãrãrẽ wedenoã.

Atibúrecopure basocá cũũrẽ padeoóya.

Cõãmacũ cũũrẽ ãmũãsep̄u néemũãwayigu.

4

Diamacũ padeohéra tiiré

¹ Atibúreco petiádari suguero wáaadare Espíritu Santo marĩrẽ ãñurõ masĩĩ tiiquí. Siquẽrã Jesuré padeodúadacua. Wãtĩã jĩĩditorere, teero biiri wãtĩã buerére t̄uonũseadacua.

² Cúãrẽ buerá diamacũ wederábiro wedepacara, jĩĩditoaya. Cúã wãcũrẽpu “ññaniã” jĩĩrere yuunemoriya.

³ Basocá wãmosíadugari, cãmotáaya. Sĩquẽñe yaarére yaadutiriya. Cõamacũpe tee yaarére tiirígu niwĩ. Teero tiirá, marĩ Jesuré padeorá diamacũ maquẽrẽ masĩrã cãũrẽ ɯsenire ticoari siro, yaamasĩã.

⁴ Niipetire Cõamacũ tiiré añuré niiã. Doorĩjãrõ booa. Cãũrẽ ɯsenire ticotoa, yaari, añuniã.

⁵ Cõamacũ teeré “añuniã” jĩtoayigu. Teero tiirá, marĩ cãũrẽ ɯsenire ticori, tee yaarére añuré wáari tiiquí.

Timoteore tiidutírigue

⁶ Mɯɯ Jesuré padeoráre teeré wedegɯ, Jesucristore añurõ padecotegɯ niicu. Teero tiigá, “marĩ Jesuré padeoré maquẽrẽ yɯɯ buerucua” jĩrere ãnogúdacu. Teero biiri “marĩ bueré añurere yɯɯ ɯonɯnúsea” jĩrere ãnogúdacu.

⁷ Atibáreco maquẽ wedeseãmarere ɯorĩjãña. Tee marĩ niirecutirere tiíapuría. Jĩãmare niiã. Nemorõ Cõamacũ boorere tiirucújãña.

⁸ Marĩye õpũrĩ tutuari tiiré marĩ tiirucúri, añuniã. Cõamacũ boorépere tiiríporipereja, toorá añunemoã. Teero tiiró, marĩ catirí ɯrecorire, too síropɯ marĩ niíadari ɯrecorire añurõ wáari tiicú.

⁹ Tee diamacũrã niiã; niipetira teeré padeoró booa.

¹⁰ Cõamacũ catirucugɯ niĩ. Cãũ niipetirare netõnégũ niipacɯ, cãũrẽ padeorá dícare netõnégũ niĩ. Cãũ too síro marĩrẽ añurõ tiíadarere wãcũã. Teeré ɯseniremena wãcũrã, Jesucristoyere wede, ñañarõ netõ, bayiró padea.

¹¹ Teeré bue, tiidutíya.

12 M_{HH} mam_H niirémena ãpërã m_{HH}rẽ t_Hodugáribocua. Teero wáari jĩgũ, Jesuré padeoráre ãñuré queoré ãñoñá. ãñurõ wedeseya; ãñurõ tiiréc_Htiya; cãmerĩ maĩñá; Jesuré ãñurõ padeoyá; ñañaré manig_H niiña.

13 Y_{HH} toopú jeadari suguero, neãrãrẽ Cõãmacũye queti jóaripũrẽ bueẽñoña; cúãrẽ “biirope niirec_Htiya” jĩ wedeya; Jesuyé padeoré maquẽrẽ bueya.

14 Cõãmacũ m_{HH}rẽ “biiro tiigúdu niigúdaqui” jĩriguere tiirucújãña. Butoá m_{HH}rẽ ñaapecórito, teeré Cõãmacũ ticorig_H niiwĩ.

15 Teeré wãcũn_Hn_Hse, ãñurõ tiirucújãña. Teero tiirí, niipetira m_{HH} ãñurõ tiiwárere ññaãdacua.

16 M_{HH} tiiréc_Htirere, m_{HH} buerére ãñurõ wãcũña, “¿diamacú niimiĩto?” jĩgũ. Teeré tiirucújãña. Teeré tiirá, m_{HH}, teero biiri m_{HH}rẽ t_Horácã netõnénoãdacua.

5

Jesuré padeorámena biiro tiiyá

1 B_Hcure tutirijãña. M_{HH} pacure wãcūtutuare ticogú tiiróbiro wedeya. Mamarãrẽ m_{HH} baira tiiróbiro wedeya.

2 Butoá numiãrẽ m_{HH} pacosãnumiã tiiróbiro wedeya. Mamarã numiãrẽ m_{HH} baira numiã tiiróbiro ñañarõ wãcũrõ manirõ wedeya.

3 Wapewia numiã tiiapunoña manirãrẽ tiiapuro booa.

4 Wapewio coo põna, coo pãrãmerã c_Horí, cúã coore tiiapuaro. Cúã tiiapuremena cúãya wedere cúã padeorére ãñosugúaro. Teero tiirá, cúã

pacusũmuãrẽ, ñecũsũmuãrẽ tiiápucãmecua cúãrẽ masõrigue wapa. Teero tiiré Cõãmacũ ññacoropũ añuré niiã. Cũũ teeré ññagũ, useniqui.

⁵ Wapewio tiiápuya manigõ sícõ niigõpe Cõãmacũ tiiápurere yueco. Teero tiigó, bárecori, ñnamirĩ teero sãirucújãco.

⁶ Wapewio coo booró tiiãmajãgõ, catigó niipaco, diarigobiro niitoaco.

⁷ Teeré niipetirare tiidutíya, “cúã wapa cõoóya” jĩña manirã niiãrõ jĩngũ.

⁸ Maríya wederare wépeero booa. Nemorõ maríya wii macãrãpere wépeero booa. Wépeohera cúã “Jesús dutirére tiiáda” jĩrira niipacara, “cũũ dutirére tiinemória” jĩrãno niíya. Jesuré padeohéra nemorõ ññañarã niicua.

⁹ Wapewia numiãrẽ tiiápunoãdarare biiro bigónorẽ jóatuya: Вучó sesenta cũmarĩ nemorõ cõogóre, sícũrẽ manucutimirigore jóatuya.

¹⁰ Basocá “coo añurõ tiyo” jĩnorigo niiãrõ; coo põnarẽ añurõ masõrigo niiãrõ; basocá cooya wiipũ jeari, añurõ tiirigo niiãrõ; Jesuré padeorãre tiiápurigo niiãrõ; ññañarõ netõrãrẽ tiiápurigo niiãrõ; añuré apeyenó tiirucúrigo niiãrõ.

¹¹ Wapewia numiã mamarãrẽ jóaturijãña. Apetó tiirã, Cristoyere tiidugáro nemorõ ãmãmena niidugara, manucutidugacua.

¹² Cúã “Cristoye dícre tiiáda” jĩrigrueere tiidúra, cúã basiro wapa cõocúa.

¹³ Wiseripũ dícu wára, daderá posacua. Daderá dícu posaricua; quetipíra posacua. ãpẽrãrẽ niipetire cúãyere sãñã, wedeseya manirénorẽ wedepaticua.

14 Teero tiigú, wapewia numiã mamarã ni-irãnorẽ manacutiri booa sũcã. Põnacutíaro. Cúãye wiseri macãrãrẽ añurõ ñanunusearo. Cúã teero tiirí, marĩrẽ ñnatutira “cúã ñañaré tiiíya” jĩmasĩricua.

15 Sĩquẽrã wapewia numiã Cristoyere tiidútoa, Satanás boorẽpere tiirá tiiáyira.

16 Jesuré padeogú o padeogó cúãya wedego wapewiore tiiápuaro. Jesuré padeorí põna macãrãrẽ cotedutirijãrõ. Teero tiirá, ãpẽrã wapewia numiã tiiápuya manidójãrãpere tiiápumasĩdacua.

17 Butoá dutirá múãrẽ añurõ dutirãre ãpẽrã nemorõ padeoró booa. Butoá dutirá múãrẽ Cõãmacũye buerãpere toorã nemorõ múã caorémãna tiiápuro booa.

18 Cõãmacũye queti jóaripũpũ tee maquẽrẽ queorémãna jĩã: “Wecũ trigore wãñiãrĩ, useropũ tusãri betore tuusãrijãña. Yaadugagũ, yaaaro”. Aperopú jĩã: “Padegũre cũ paderé wapa wapatíro booa”.

19 Butoá menamacũrẽ sícũ wedesãrĩ, tuorijãña. Puarã, ñtĩãrã ñnarira wedesãrĩpũ, tuoýa.

20 Cúã ñañaré tiirucúrare niipetira ññacoropũ tu-tiya, ãpẽrã cuiaro jĩgũ.

21 Cõãmacũ ññacoropũ, marĩ Õpũ Jesucristo ññacoropũ, ángelea cũ beserira ññacoropũ mũurẽ dutia: Yũ mũurẽ tiidutíre niipetirare sícãrĩbĩro tiiyá. Mũũ tũsarã dícare añurõ tiirijãña.

22 Cõãmacũye padeadarare sõnecoadari suguero, añurõ ññaña mũũ ññamasĩremãna potocõrõ manirõ. Mũũ ñañaré tiirãre besegũ, cúã tiiróbirora tiigú ni-isotoapeobocu.

23 Mũurẽ páaga pũnirĩ, oco dícu s̄nirĩjãña. Vino péero s̄niñá. Naĩrõ diagũ wãmecutia mũũ.

24 Sĩquẽrãrẽ cúã ñañaré tiiré masĩnotoaa, cúãrẽ cúã ñañaré wapa ticoadari suguero. Æpẽrãpére cúã ñañaré tiiré too síropũ masĩnoãdacu.

25 Teerora añũrõ tiirécã máata masĩnoã. Apeyé añũrõ tiiré masĩña manipacáro, bauhéropũ niidoa tiirícu.

6

1 Jesuré padeorá padecotera cúãrẽ dutiráre bayiró padeorémena ññarõ booa. Cúã teero tiirí, Cõãmacũrẽ, marĩ buerére ãpẽrã ññarõ wedesericua.

2 Cúãrẽ dutirá Jesuré padeorá niirĩ, bayiró cúãrẽ padeoró booa. “Marĩ tiiróbiro Jesuré padeorá niĩã” jĩpacara, “marĩrẽ duti netõnucãmasĩriya” jĩrijãrõ booa. Toorá tiinemósãñu cúã dutirére añũrõ padecotero booa. Cúã biiro padecotera, cúã tiiróbiro padeorá, cúã maĩrãrẽ tiiapura tiĩya. Teeré bue, wãcũtutuare ticoya cúãrẽ.

Merẽã buerá tiiré

3 Sícũ múãrẽ merẽã buegáno marĩ Õpũ Jesu-cristoye añũrú buerére padeorĩqui. “Cõãmacũ boorere tiirucujãña” jĩ buerére boorĩqui.

4 “Æpẽrã nemorõ masĩgá niĩã” jĩ wãcũpacũ, masĩridoajãqui. Basocá wedeserecõrõ “niĩria” jĩrucuqui, cãmerĩtutidugagũ. Teeména cãmerĩ ññatutire, cãmerĩ ññadugahere, ñañarõ buijãre, ãpẽrãrẽ ñañarõ wãcũre wãanucãã.

⁵ Cúã ñañaré dícu wăcŭrucura, diamacŭ maquērē masihērā, cāmerŭtuticua. “Cōãmacŭyere padera, pairó wapataadacu”, jŭi wăcŭcua. Cŭãnorē bapacŭtirijãña.

⁶ Cōãmacŭyere añurō padera, añuré peti cœotóaa. Teerora niĩã, marŭ cœorémēna ũsenirŭ.

⁷ Marŭ atibŭrecopŭre bauára, apeyenó néeatiriwŭ; diaracã, apeyenó néewaricu.

⁸ Marŭ suti cœorémēna, yaaré cœorémēna ũseniãda.

⁹ Pee cœodugára ñañaré tiidugárere nŭcărícua. Satanás cŭãrē máata diocómasŭqui. Cŭã boonemósäre maquē dícuere wăcŭcua. Tee maquērē bayiró wăcŭrémēna ñañarō netō, ñañarō tiinóãdacua.

¹⁰ Niyeru bayiró peti ũgaripéaremena niipetire ñañaré niinŭcãã. Āpērã niyeru boonemósāremēna Jesuré padeorēre duujăcua. Teero tiiră, cŭã catirŭ bŭrecore ñañarō netōcŭa.

Pablo Timoteore añuré tiidutŭrigue

¹¹ Mŭŭpeja Cōãmacŭrē añurō maŭgŭ, tee niipetirere boosãarijãña. Biirope tiiyă: Āñurere tiirucŭjãña; Cōãmacŭ boorere tiirucŭjãña; cŭŭrē padeoyă; cāmerŭ maŭñă; ñañarō netōpacŭ, wăcŭtutuaya; āpērărē añurō tiirucŭya.

¹² Mŭŭ tutuaro jeatuaro wăcŭtutua, Cōãmacŭrē padeorucŭjãña. Catirē petihérere duurŭjãña. Cōãmacŭ catirē petihére ticogŭ mŭŭrē beserigu niiwŭ. Paŭ tŭocóropŭ mŭŭ Jesuré padeorēre wedewŭ.

¹³ Cōãmacŭ niipetirare catirē ticogŭ ññacoropŭ, teero biiri Jesucristo cŭŭ niirecŭtirere Poncio Pilatore wederigu ññacoropŭ mŭŭrē tiidutŭia:

14 Y_{HH} dutiré niipetirere wasoró manirõ wedeya. “Cũũ wapa c_{HOI}” jĩña manigú niiña, tée marĩ Õpũ Jesucristo put_{AA}atiripũ.

15 Cõãmacũ queorí bureco jeari, Jesús put_{AA}atigũdaqui. Cõãmacũ añunetõjõãgũ niiĩ; cũũ sícũrã niipetirare dutigú niiĩ. Õpãrã Õpũ niiĩ.

16 Cũũ sícũrã catirucugũ peti niiĩ. Cũũ bayiró asibatégũ niirõpũ sícũ basocú jeamasĩriqui. Sícũ cũũrẽ ññariyigũ; cũũrẽ ññaña maniã. “Cũũrẽ niipetira padeoáro; cũũ tiidugárere tiirucújãqui” jĩãrõ niipetira. Teerora niiãrõ.

17 Pee apeyé c_{HO}rã “ãpẽrã nemorõ niiã” jĩrijããrõ. Cũã c_{HO}rémena “añurõ wáaadacu” jĩ ñsenirijããrõ. Cũã c_{HO}ré petijõããdacu. Teero jĩrõno tiirã, “Cõãmacũmena añurõ wáaadacu” jĩ ñseniãrõ. Cõãmacũ marĩrẽ niipetire marĩ c_{HO}rére ticoi, ñseniãrõ jĩgũ.

18 Pee apeyé c_{HO}rã añuré tiiaro; pee añurõ tiirere c_{HO}oáro. Cũã c_{HO}rémena tiiapuaro.

19 Cũã teero tiirí, Cõãmacũ putopũ cũãye añuré niiãdacu. Toopá niiré petirícu. Teero tiirã, catiré petihére buaadacua.

Dutiyaponorigue

20 Timoteo, Cõãmacũ m_{HH}rẽ wededutigũ cũũriguere añurõ tiiyá. Atibúreco maquẽ wedesere búri niirere t_{HO}rijãña. Noo booró bueãmajãrãrẽ t_{HO}rijãña. Cũã “masiã” jĩrẽ masĩré peti mee niiã.

21 Siquẽrã tee masĩrére buerã Jesuré padeomĩriguere duujãrira niiwã.

Cõãmacũ m_{HH}rẽ añuré ticoaro.

Nocõrõrã niiã.

Cõãmacũ mecũã wedesei New Testament in Tuyuca

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuyuca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tuyuca

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
a71ca523-cda5-572a-9b0b-61d9ea37d1a8